

2. NÁVRH

Praha xx 2023
Čj. ČTÚ-6 357/2023-613

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný orgán státní správy podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 zákona, rozhodnutí Rady Úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 9 a 12 zákona vydává opatřením obecné povahy

všeobecné oprávnění č. VO-R/7/xx.2023-y k využívání rádiových kmitočtů a k provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz.

Článek 1 Úvodní ustanovení

Podmínky provozování přístrojů^{1),2)} vztahující se na využívání rádiových kmitočtů a provozování vysílacích rádiových zařízení malého výkonu – občanských radiostanic určených pro rádiové spojení fyzických nebo právnických osob v pásmu 27 MHz (dále jen „stanice“) fyzickými nebo právnickými osobami (dále jen „uživatel“) stanoví zákon a toto všeobecné oprávnění podle § 10 odst. 1 zákona.³⁾

Článek 2 Konkrétní podmínky

Konkrétní podmínky týkající se § 10 odst. 2 písm. f) zákona jsou:

(1) Stanici lze provozovat bez individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů.

¹⁾ § 73 a 74 zákona.

²⁾ Evropské harmonizované normy, uvedené v čl. 2 odst. 6, aplikované na základě zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, v platném znění, a nařízení vlády č. 426/2016 Sb., o posuzování shody rádiových zařízení při jejich dodávání na trh, v platném znění.

³⁾ Toto všeobecné oprávnění vychází z rozhodnutí výboru pro elektronické komunikace (dále jen „ECC“) č. CEPT/ECC/DEC(11)03 z 24. června 2011 o harmonizovaném využití kmitočtů občanského pásma (CB) rádiovými zařízeními, ve znění změny ze 17. června 2016.

(2) Stanice využívají tyto rádiové kmitočty:

Kanál číslo	Kmitočet [MHz]	Kanál číslo	Kmitočet [MHz]	Kanál číslo	Kmitočet [MHz]	Kanál číslo	Kmitočet [MHz]
1 ⁴⁾	26,965	21	27,215	41	26,565	61	26,765
2	26,975	22	27,225	42	26,575	62	26,775
3	26,985	23 ⁴⁾	27,255	43	26,585	63	26,785
4	27,005	24 ⁴⁾	27,235	44	26,595	64	26,795
5	27,015	25 ⁴⁾	27,245	45	26,605	65	26,805
6	27,025	26	27,265	46	26,615	66	26,815
7	27,035	27	27,275	47	26,625	67	26,825
8	27,055	28	27,285	48	26,635	68	26,835
9 ⁴⁾	27,065	29	27,295	49	26,645	69	26,845
10 ⁴⁾	27,075	30	27,305	50	26,655	70	26,855
11	27,085	31	27,315	51	26,665	71	26,865
12	27,105	32	27,325	52 ⁴⁾	26,675	72	26,875
13	27,115	33	27,335	53 ⁴⁾	26,685	73	26,885
14	27,125	34	27,345	54	26,695	74	26,895
15	27,135	35	27,355	55	26,705	75	26,905
16	27,155	36	27,365	56	26,715	76 ⁴⁾	26,915
17	27,165	37	27,375	57	26,725	77 ⁴⁾	26,925
18 ⁴⁾	27,175	38	27,385	58	26,735	78	26,935
19 ⁴⁾	27,185	39	27,395	59	26,745	79	26,945
20	27,205	40	27,405	60	26,755	80 ⁴⁾	26,955

(3) V provozu stanic není povoleno:

- a) používání přidavných zesilovačů vysokofrekvenčního výkonu;
- b) používání směrových antén s horizontální polarizací;
- c) vysílání bez informačního obsahu;
- d) vysílání bez příjmu na tom samém kanále s výjimkou vysílání krátkých varovných informačních zpráv subjektů dopravní infrastruktury pro řidiče na pozemních komunikacích. Toto vysílání je možné pouze po dobu trvání

⁴⁾ Kanál zvláštního využití – viz čl. 2 odst. 6 až 9.

krátkodobých mimořádností v dopravě (údržbářské práce, dopravní nehody, ...), maximálně však 8 hodin / den;

- e) vysílání radiomajáků a vysílání poznávací značky automatických stanic;
- f) vysílání pro komerční účely, vysílání reklam, rozhlasové vysílání⁵⁾;
- g) vysílání bez spojení nebo pokusu o navázání spojení s jinou obsluhovanou stanicí s výjimkou vysílání dle bodu 3 d) a odst. 8.

(4) Na kanálech 1 až 80 je povoleno vysílání telefonie s úhlovou (kmitočtovou – FM nebo fázovou – PM) modulací (třída vysílání F3E, G3E)⁶⁾ s maximálním vyzářeným výkonem 4 W⁷⁾.

(5) Vysílání s amplitudovou modulací s dvěma postranními pásmy – DSB (třída vysílání A3E)⁶⁾ s maximálním vyzářeným výkonem 4 W (měřeným jako efektivní hodnota výkonu)^{7), 8)} a s jedním postranním pásmem – SSB (třída vysílání J3E, R3E)⁶⁾ s maximálním vyzářeným výkonem 12 W e.r.p. (měřeným jako průměrný výkon v rámci jednoho vysokofrekvenčního kmitu při největším rozkmitu modulační obálky)^{7), 9)} je povoleno pouze na kanálech 1 až 40.

(6) Harmonizovaná norma pro stanice je ČSN ETSI EN 300 433¹⁰⁾.

(7) Přenos dat (třída vysílání F1D, F2D, G1D, G2D, J1D, J2D, A1D, A2D)⁶⁾ je možný pouze na kanálech č. 24, 25, 52, 53, 76 a 77.

(8) Provoz dálkově ovládaných neobsazených stanic sloužících k příjmu zprávy, jejímu uložení a zpětnému odvysílání na tom samém kanále, které nejsou napojeny na jinou komunikační infrastrukturu (dále jen „opakovače“) je možný pouze na kanálech č. 18 a 23.

(9) Provoz dálkově ovládaných neobsazených stanic sloužících k příjmu a následnému přenosu modulace v reálném čase (dále jen „hotspoty“) je možný pouze na kanálech č. 60, 66, 68, 69, 71 a 78. Při provozu musí být dodrženy tyto podmínky:

- a) Pro komunikaci smí být využito více hotspotů současně. Současné vysílání identické relace prostřednictvím více hotspotů je podmíněno vysláním požadavku na aktivaci druhého a každého dalšího hotspotu, který má identickou relaci přenášet. Aktivace se provádí pomocí stanice v rádiovém dosahu a na kmitočtu předmětného hotspotu, a její účinky trvají 30 minut. Pokud není během této doby provedena nová aktivace, hotspot po uplynutí této doby ukončuje své vysílání;
- b) Maximální doba nepřerušovaného vysílání (relace), přijaté hotspotem a přenesené na jiný hotspot (jiné hotspoty) nesmí přesáhnout dvě minuty. Dojde-li k dosažení tohoto limitu, nesmí přenos další relace začít dříve, než za 5 sekund ;
- c) maximální zisk antény hotspotu je 0 dBd. Hotspoty nelze zřizovat ve vzdálenosti menší než 15 km od státní hranice s Polskou republikou, Rakouskou republikou a Slovenskou republikou;
- d) doprava modulace mezi hotspoty smí být vedena prostřednictvím sítí elektronických komunikací. Zdrojem modulace a řídicích dat k propojení hotspotů však musí být vždy stanice pracující na kmitočtech dle čl. 2 odst. 9;
- e) za provoz hotspotu odpovídá provozovatel. Ten je povinen učinit taková technická opatření, aby nedocházelo ke zneužití stanice. Zároveň je povinen na žádost Úřadu provést nápravná opatření včetně vypnutí hotspotu v případě, že Úřad vyhodnotí stanici jako zdroj rušení na základě stížnosti na provoz tohoto hotspotu ze strany zahraničních administrací nebo jiných uživatelů stanic využívajících rádiové kmitočty dle čl. 2 odst. 2.

⁵⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Příloha č. 2 k vyhlášce č. 156/2005 Sb., o technických a provozních podmínkách amatérské radiokomunikační služby.

⁷⁾ Definice a způsob měření výkonu je stanoven v čl. 8.2 harmonizované normy²⁾.

⁸⁾ Anglicky Root mean square (RMS).

⁹⁾ Anglicky Peak envelope power (PEP).

¹⁰⁾ ČSN ETSI EN 300 433 – Elektromagnetická kompatibilita a rádiové spektrum (ERM) – Pozemní pohyblivá služba – Amplitudově modulovaná rádiová zařízení pracující v občanském pásmu se dvěma postranními pásmy (DSB) a/nebo s jedním postranním pásmem (SSB).

(10) Kanál č. 9 je vyhrazen pro informace zvláštní důležitosti, např. tísňové volání v případě neštěstí, havárie, úrazu, oznámení trestného činu apod.

(11) Kanál č. 1 je přednostně určen jako svolávací a kanál č. 80 jako vyvolávací s využitím selektivní volby. Uživatelé po navázání spojení na těchto kanálech vyhledají jiný volný kanál a přeladí se na něj.

(12) Kanály č. 10 a 19 jsou přednostně určeny pro službu dopravních informací.

(13) Stanice není povoleno používat na palubě letadla nebo sportovního létajícího zařízení ani jako letadlové nebo letecké stanice.

(14) Stanice jsou provozovány na sdílených kmitočtech.

(15) Využívání rádiových kmitočtů stanicemi je zařazeno do kategorie podružné (sekundární) služby¹¹⁾, stanice tedy nesmí působit škodlivé rušení stanicím přednostních radiokomunikačních služeb a nemají ochranu před škodlivým rušením způsobeným těmito stanicemi. Rovněž nemají ochranu před škodlivým rušením způsobeným jinými občanskými radiostanicemi. Případné rušení uživatelé řeší vzájemnou dohodou.

(16) Stanice nesmí být elektricky ani mechanicky měněny.

Článek 3 Závěrečné ustanovení

Za stanici, která splňuje požadavky dané nařízením vlády č. 426/2016 Sb., o posuzování shody rádiových zařízení při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů, se považuje rovněž stanice, u které Úřad rozhodl o schválení rádiového zařízení podle § 10 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pokud tato stanice byla uvedena na trh přede dnem 1. dubna 2003.

Článek 4 Zrušovací ustanovení

Zrušuje se všeobecné oprávnění č. VO-R/7/11.2016-12 k využívání rádiových kmitočtů a k provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz, čj. ČTÚ-90 290/2016-613, ze dne 22. listopadu 2016, zveřejněné v částce 21/2016 Telekomunikačního věstníku.

Článek 5 Účinnost

Toto všeobecné oprávnění nabývá účinnosti dnem xxx 2023.

Odůvodnění

Úřad vydává k provedení § 9 a § 12 zákona všeobecné oprávnění č. VO-R/7/xx.2023-y k využívání rádiových kmitočtů a k provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz (dále jen „všeobecné oprávnění“).

Všeobecné oprávnění vychází z principů zakotvených v zákoně, z kmitočtových plánů a harmonizačních záměrů Evropských společenství a nahrazuje všeobecné oprávnění č. VO-R/7/11.2016-12 zrušené článkem 4 všeobecného oprávnění.

V článku 2 jsou uvedeny podmínky provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz. Tyto podmínky vycházejí z rozhodnutí Evropské konference poštovních a telekomunikačních správ (CEPT), zejména z rozhodnutí CEPT č. CEPT/ECC/DEC(11)03,³⁾ a ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU, o harmonizaci právních předpisů

¹¹⁾ Kapitola 5, bod 5.23 až 5.33 Plánu přidělení kmitočtových pásem (národní kmitočtová tabulka) ze dne 3. prosince 2021, Příloha k vyhlášce č. 467/2021 Sb.

členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES.

Po vydání všeobecného oprávnění č. VO-R/7/11.2016-12 Úřad obdržel podněty týkající se provozování dálkově ovládaných neobsazených stanic (hotspotů), jejichž využívání se v posledních letech rozšířilo. Na jednu stranu provozovatelé hotspotů požadují více kmitočtového spektra pro svá zařízení, na druhou stranu ostatní uživatelé občanských radiostanic zaznamenávají rušení a zhoršení možností komunikace. Z kontrolních měření a monitorování spektra prováděných Úřadem (v r. 2022 monitoringy č. 2205-171 a 2205-172) vyplynulo, že provozovatelé hotspotů využívají i jiné kanály než kanály č. 18 a 23, které byly pro dálkově ovládané neobsazené stanice přednostně určeny. Na druhou stranu některé kanály z rozsahu č. 41 až č. 80 byly velmi málo využívány. Dále Úřad na základě těchto monitoringů předmětné části rádiového spektra zjistil, že současná praxe provozovatelů hotspotů je taková, že jeden uživatel aktivací jednoho hotspotu uvede v činnost (vysílání) všechny hotspoty zapojené v síti. V současnosti je to cca 60 hotspotů na 20 rádiových kanálech. Taková praxe však odporuje jak zásadě účelného využívání spektra, tak i účelu a způsobu využití pásma 27 MHz (dále jen „CB pásmo“), které je primárně určeno pouze pro spojení mezi dvěma stanicemi. (Je-li spojení vedeno prostřednictvím jiné stanice, zbývá 59 stanic, využívajících zbytečně rádiové spektrum.) Jedná se rovněž o kompenzaci maximálního povoleného výkonu, neboť současný systém umožňuje každou relaci vedenou prostřednictvím hotspotů šířit prakticky celoplošně, což je v rozporu s výše uvedeným účelem využití CB pásma. Byly zaznamenány i případy vysílání dlouhých monologů bez uskutečnění spojení vedených s cílem znepřístupnit kanál jiným uživatelům pásma.

Na základě těchto skutečností provedl Úřad ve smyslu § 12 zákona v článku 2 tohoto všeobecného oprávnění následující změny:

- V odst. 3 písm. d byla upřesněna definice vysílání bez příjmu;
- v odst. 3 písm. g byla přidána podmínka nevysílat bez spojení nebo pokusu o navázání spojení s jinou obsluhovanou stanicí, s výjimkou vysílání krátkých varovných informačních zpráv;
- odst. 8 byl rozdělen na odst. 8, týkající se opakovaců, a odst. 9, týkající se hotspotů. Byla rovněž zpřesněna dikce těchto odstavců, aby bylo jasné, že opakováče a hotspoty lze provozovat výhradně na kanálech k tomu určených, a že opakováče nelze využívat jako převaděče. Současně byl rozšířen počet kanálů určených pro hotspoty na šest. Dále byly stanoveny podmínky pro provoz neobsluhovaných stanic vycházející z poznatků monitorování spektra a kontrol prováděných Úřadem. Byl stanoven požadavek na automatické ukončení přenosu relace (a tím i jejího vysílání hotspoty) v odst. 9 bod b) z důvodu, aby nebyly provozovány neúměrně dlouhé relace, které by znemožnily využití kmitočtů dalšími účastníky. Rovněž byla zohledněna skutečnost, že provoz neobsluhovaných stanic na všeobecné oprávnění se nekonzultuje se zahraničními administracemi;
- byl zrušen dosavadní odst. 12, neboť nepřipustnost komerčního využití stanic je stanovena již v čl. 2 odst. 3 písm. f.

Článek 3 stanoví možnost provozu zařízení uvedených na trh před dnem 1. dubna 2003.

Článek 4 zrušuje všeobecné oprávnění č. VO-R/7/11.2016-12.

Článek 5 stanoví účinnost všeobecného oprávnění podle § 124 odst. 2 zákona.

Na základě § 130 zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě Úřad zveřejnil 8. února 2023 návrh opatření obecné povahy, kterým se vydává všeobecné oprávnění č. VO-R/7/xx.2023-y k využívání rádiových kmitočtů a k provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz, a výzvu k podávání připomínek na diskusním místě. V rámci veřejné konzultace Úřad během jednoho měsíce neobdržel žádnou připomínku uplatněnou dotčenými subjekty způsobem podle čl. 6 odst. 2

Pravidel pro vedení konzultací na diskusním místě¹²⁾). Nad rámec těchto pravidel obdržel Úřad 5 připomínek zaslaných Úřadu datovou schránkou či e-mailem a 148 připomínek, stanovisek a názorů umístěných na diskusní fórum¹³⁾). Mnohé z těchto připomínek se týkaly výměny názorů mezi stoupenci a odpůrci provozování hotspotů v CB pásmu. Faktické připomínky k navrhovaným změnám všeobecného oprávnění se týkaly zejména těchto okruhů:

Požadavek přidání dalších kanálů pro hotspoty: Úřad posoudil požadavek na zvýšení počtu kanálů určených pro provoz hotspotů a jejich změnu oproti navrhovaným kanálům 71, 72 a 73. Úřad při posuzování tohoto požadavku vycházel především z čl. 1 odst. 1 všeobecného oprávnění, který stanovuje, že kmitočty uvedené v tomto všeobecném oprávnění jsou určeny pro rádiové spojení fyzických nebo právnických osob, tedy nejširší veřejnosti. Z tohoto důvodu nelze na žádost vybrané zájmové komunity alokovat pro naplnění jejích zájmů podstatnou část kmitočtů dle čl. 1 odst. 2 všeobecného oprávnění, neboť tyto kmitočty by se pak staly nevyužitelnými pro ty provozovatele stanic, kteří z jakéhokoliv důvodu hotspoty nevyužívají. Naproti tomu Úřad rovněž posoudil situaci z hlediska aktuálního využívání předmětného pásma. Proto úřad připomínky částečně akceptoval a vybral pro provoz hotspotů šest kanálů z později uvolněného rozsahu 26,565–26,955 MHz (tj. z kanálů 41–80), přičemž původně vyčleněné kanály 18 a 23, které nejsou pro hotspoty využívány, vyčlenil pro opakovače.

Požadavek neomezovat komunikaci na vzájemné spojení pouze dvou hotspotů: Úřad posoudil požadavek na zachování možnosti komunikace prostřednictvím více hotspotů, zejména s ohledem na efektivitu využití rádiového spektra a připomínky akceptoval s tím, že v tomto ohledu je účelné, aby ke komunikaci byl využit jen takový počet rádiových kanálů, jaký je k tomuto účelu nezbytný. Má-li komunikace probíhat mezi více, než dvěma stanicemi, které nejsou ve vzájemném rádiovém dosahu, lze považovat využití dalších hotspotů, z nichž některé musí vzhledem k opakovatelnosti kmitočtů pracovat na různých kanálech, za možné za podmínky, že tyto hotspoty budou aktivovány pouze v případě požadavku na komunikaci.

Zrušení omezení v blízkosti hranic: Úřad prověřil podmínky provozování hotspotů v sousedních zemích. Od německé správy Úřad obdržel sdělení, že Spolková republika Německo povoluje provoz hotspotů na všeobecné oprávnění až k hranici s Českou republikou, naproti tomu v dalších zemích mohou být hotspoty provozovány pouze na základě individuálních oprávnění). Z toho důvodu Úřad odstoupil od požadavku na 15km pásmo bez provozu hotspotů u hranice se Spolkovou republikou Německo.

Zkrácení navržené mezery 5 sekund při ukončení vysílání: Úřad posoudil požadavek na zkrácení 5s odmlky po maximálně dvouminutové relaci hotspotu a připustil, že z provozních důvodů může taková odmlka působit problematicky. Účelem odmlky je umožnit jiné stanici, resp. jejímu provozovateli projevit zájem o využívání kmitočtu a zabránit případnému neúčelnému využívání kmitočtů aktivovaným hotspotem nepřenášejícím modulaci. Úřad připomínky částečně akceptoval s tím, že za přijatelnou odmlku, která zároveň nezpůsobí citelné omezení provozu hotspotu lze považovat pětisekundovou odmlku ne po každé relaci, ale po dvou minutách nepřetržitého vysílání.

Kanály 18 a 23 nadále ponechat pro opakovače: Úřad posoudil připomínku vztahující se k existujícím neobsluhovaným stanicím – opakovačům. Tuto připomínku Úřad akceptoval, definoval opakovače v čl. 2 odst. 8 a pro jejich provoz ponechal kanály 18 a 23, uvedené v předchozím všeobecném oprávnění č. VO-R/7/11.2016-12.

Zavést systém označení vysílání datového přenosu: Úřad neshledal nutnost regulace značení stanic pracujících v režimu přenosu dat dle čl. 2 odst. 7, tuto připomínku neakceptoval a ponechává možnost požadovat volací značky na provozovatelích hotspotů.

¹²⁾ https://www.ctu.cz/cs/download/diskusni_misto/pravidla_ctu_konzultace_od_01_12_2013.pdf

¹³⁾ <https://www.ctu.cz/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-navrhu-opatreni-obecne-povahy-vseobecneho-opravneni-c-vo-r7xx2023-y-k?page=2>

Vzhledem k provedeným změnám v návrhu všeobecného oprávnění na základě veřejné konzultace Úřad zveřejnil k opakované veřejné konzultaci dne xxx 2023 upravený návrh opatření obecné povahy, kterým se vydává všeobecné oprávnění č. VO-R/7/xx.2023-y k využívání rádiových kmitočtů a k provozování občanských radiostanic v pásmu 27 MHz, a výzvu k podávání připomínek na diskusním místě. V rámci veřejné konzultace Úřad během jednoho měsíce obdržel / neobdržel připomínky ...

za Radu Českého telekomunikačního úřadu:

Ing. Marek Ebert
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu